

ria mai vece și cea mai nouă și cea po-
viciu pe două prea de ajuns къ про-
влята че воіек а о деслега ачеле треі
пооарь, пентреле фь, și чел пѣдін пѣ-
въ акъта е неспѣсъ де греа, ба токма пе-
сте пѣтіндѣ. Възърът ла ап. 1846 кѣт
аристократіа галиціанъ съндеръ și кѣт еа
ла преа скѣрт тѣмп фь свѣсъ, къчискѣ-
лареа пѣ афлѣ сѣмпатіі ла попор. Дар
възърът естѣмп кѣт Венето-Домбарзіі
алиаці къ чел маі врав domitoris din
Italia къ Карол Алберт дѣпъ о лѣптъ
кѣмпліть де треі лѣпні рекъзъръ ла св-
пѣпере кътръ Австріа. Астѣзі прѣвѣм ла
опітеліле магіарілор каріі, кѣт де атѣ-
теа опі декіарѣ Кошѣт, кіемарѣ și пе-
драчі ла ажѣторѣ. — Че лѣкеіем де ачі?
Добъ адевърѣрі: Лѣтѣ къ ачеле попоръ
лѣкъ пѣ ера дестѣла де тарі пентрѣ чеа
че къѣта, адікъ тоталъ independingъ, și
адѣа къ сѣмпатііле Европѣі лѣбере лѣкъ
пѣ ера пентрѣ еле атѣт де тарі ка съ-
ле ажѣте къ тѣріе și пѣтере, іар пѣ пѣ-
маі къ ворѣе фрѣтѣоасе.

Съ пѣнем ачі, къ тоате пооарѣле
și тоате лѣмпрецізѣріле сѣр зпѣ спре а
кѣтропѣ о монархіѣ атѣт де лѣтінсъ кѣт
есте ачѣаста: зрѣареа чеа маі де апроа-
пе ар фѣ іаръш тот пѣмаі зп ресѣел де-
перал, ал кърѣі капет асемеѣеа пѣ се пѣ-
те превѣдеа. Ын попор, атѣт маі вѣр-
тос о монархіѣ маре де ар фѣ лѣкъ пе-
атѣт де волпавъ, пѣ тоаре ла пѣдѣне мѣнѣ.
те ка зп individѣ, чѣ се лѣптъ, се трѣп-
теще, се лѣіаптъ, се лѣтоарѣ лѣкѣче
лѣколо зѣчі де ані, мемѣріі, пѣрдѣле і
се десѣак къ лѣчетѣла, скѣрт прочѣсъ
торѣіі есте фѣарте лѣделѣнг, și парте
маре лѣвоціт де ресѣелѣрі съндерѣсе.

Ърѣмезе опі че, злѣтіа лѣтрѣваре ла

ачест хаос атѣт де фѣорос съ о лѣдрѣп-
тѣт кътръ поі лѣшѣне: Каре есте кіе-
тареа, каре дѣторѣнѣеле поастре ла аче-
сте кѣмплікъчѣні атѣт де кѣмпліте și
перікълоасе? каре есте пѣсъчѣѣеа четре-
вѣе съ лѣтѣт поі ла кърѣел еѣенімінтелор
еѣропѣе? Ера тѣмпѣріі ла каре патріе-
ле поастре кѣтпѣніа греѣ ла віланѣл
політѣк ал Европѣі, фѣсерѣ лѣсъ și ал-
теле ла каре скѣзѣсерѣт апроапе лѣпѣл-
ле політѣче. Че не адеѣем дѣн добъ? Ре-
спѣсъел ачѣстор лѣтрѣвѣчѣні атѣрпѣ де-
ла деслегареа алѣіа: каре есте крѣдѣнѣа
поастрѣ політѣкъ, сѣмѣолѣл пострѣ? Крѣ-
дем лѣтро тоталъ преѣачѣре а статѣрі-
лор și а лѣкрѣрілор, саѣ къ сѣпѣт кѣндѣ-
дѣѣне де а не асѣгѣра депліл лѣберѣта-
теа și націо палітатеа сълѣтем лѣ-
дестѣлаці а рѣтѣѣеа ла легѣтѣнѣа полі-
тѣкъ ла кареа не афларѣт пѣвъ акѣт.—
Съ есаміпѣт трѣкѣтѣл, съ къѣтѣт ла
вііторѣі și съ не траѣем ачі преа віне
сама къ поі лѣшѣне. Ка тѣѣе поітѣѣе
поате съ се дескѣдѣ о діѣтѣ провинѣіалъ
și алѣа ѣенѣралъ а монархіѣі лѣтрѣціі,
ла каре вѣт лѣа și поі парте. Че прѣп-
чѣніі și че пѣрѣрѣі вор дѣче аколо депѣ-
таціі поѣрріі? — —

Спре а не ажѣта ла деслегареа гре-
лелор пѣостре лѣтрѣвѣчѣні маі адаѣем
зѣеле овсерѣвѣчѣні каре нічі декѣт пѣ тре-
вѣе перѣѣте дѣн ѣѣѣре, пентрѣ ка съ пѣ
не атѣціп лѣзѣндѣне дѣпъ есѣмплеѣе ал-
тора.

О Ыгаріѣ independentъ сѣпѣт кѣндѣ-
дѣіѣіле пе каре ле дѣктѣсе естѣмп пар-
тѣіа террорістѣкъ нічі декѣт пѣ се поате,
нічі къ Австріа тѣре, нічі къ ачѣѣаш къ-
тропѣтѣ. Ачѣаста е о лѣкеіѣтѣрѣ дѣн крѣ-
дѣнѣа'ні політѣкъ. Магіаріі лѣсаці де сѣне

ка национе вор авеа се лэпта пэврerea кэ челеалате националитэди 4 милионе кэ 10 милионе ши кэ тоатэ инфлэнда славорэсэ. Национеа магарь де ази джколо нэ маі е репрезентатэ прип аристократіа Ъгаріеі, кареа компэсэ ши корчитэ дін тоате националитэдиле се пэміа пэмаі зогвраскэ, ворвіа ши лэкра дж пэтеле Ъгаріеі. Пе виторіэ аристократіа нэ ва маі репрезента патріа, атэт маі пэдин национеа, чи фекаре национе се ва репрезента еа пе сіне; прип ачеаста магарістэла дши перде тоатэ ваза ши преponderанца.

2. J—y, зпэл дін коріфеіі італіані каріі дж содіетатеа магарілор ши а полопілор воіеск а сфэрма пе Австріа зісе ла 8 Окт. дж зрма д епэртэріі джпэратэвлі „Ноі пічі сьптем репэблікані, пічі констітэ: ционаліці пічі абсолэтіці, нэ де форма гьверніалэ ши констітэционалэ нэ пе пасьпіт ік; ноі джсэ сьптем ши вом рьштэнеа пэврerea ши дж вечі връжтані аі Австріеі.“ — Іатэ шэртэрісіре кэратэ, ка джкаі сь щім кэ чіне авем а фаче. Джсэ ноі ромьноі пэмаі ашеа нэ пэтем сімці пічі ворві, пентрэ кэ ноі пэ сьптем дэшмані дінастілор пічі аі статэрілор, чи сінгэр аі деспотістэвлі. Дакэ о дінастіэ, зп гьверн, зп стат дши скімвэ сістемэ, сфере ши апэръ адеврата лібертате, лэсатэ де Дзеэ пе сама оменіміі джтреці, атэчі ноі сьптем пріетіні сіпчері аі ачелэі гьвернэ ши статэ. B.

Артікул ал 5-леа ал трактатэвлі дела Адріанополи,*)

Копіе Нро. 1.

„Прінціпатэріле Молдавіі, ши Вала-

*) Ноі ретінэрім ачест Артікул де трактат, пентрэ ка лэтеа сь кэпоаскэ атэт маі віне ши адеврат, пэпэ джкэт, ачелаш се калкэ токма акэт дж зімеле поастре. P.

хіі, дж зрма зпіі капітэлаціі пэіндэсэ сьпт сьзерапітатеа а джпалтеі Порці. Ши Россіеа асігэрінд ферічіреа лор; дши вор пэстра тоате привелегіэріле ши фолосэріле че лі саз дат, атэт прип капітэлацііле лор, кэт ши прип трактатэріле джкееате джтре амьндобэ кэрдзіле джпэрътеші. саз прип хатішеріфэріле date дж тэлте рьндэрі. Дрепт ачееа ачесте Прінціпатэрі вор авеа словода лэкраре а релігілор, о десэвэръшітэ сігэрітате, о адміністраціе пе атэръпатэ националэ, ши о джтреагэ словозеніе а негодэвлі. Кондіціле адьогате ла джвоіріле де маі пайнте че саз сокотіт дрепт тревзінчоасе спре а асігэра ачестор доэз Провінціі джтревзінцареа дрептэрілор лор, сьпт джсемпате дж осевітэла акт че сь амьтэреазэ пэ лэпгэ ачеаста. Каре сь сокотеше, ши сь ва сокоті ка о парте джтрэпатэ а ачестэ трактат.

Аз адеверіт Генерал Адцізтант Кісілев
Аз тэлмэчіт Іанкэ Воінескэ.

Скоалеле попэларе дін Бэковіна*

Дін порочіре джзіоа де астэзі пэмаі есте тревзіндэ де а доведі кэ лэмінареа попэрялі есте чеа джтэ ши чеа маі імпортантэ даторіе а орі кэреіа окэртэвірі че есте пэтрэпсэ де сьпценіеа кіемэріі сале. Дж кэпоцінда ачестэі петэгьдэіт адеврэ, стэ дж тімпэл де фадэомэчел вьлар маі сьс декэт джпайнтеа періодэвлі де ла марг вэръваціі де стат чеі маі джделепці ши маі пэтернічі. Лэмінареа по-

*) Скок дін жьрналэла ромьно-петшек Бэковіна, каре джсэ нэ пе вені пэпэ ла Нр. 7

порълъ есте днсъ кондиѳонатъ прип дн-свѣрѣа мѣжлоачелор де кълтъръ че сънт date попорълъ спре днтревѣндаре. Челе маї де апроапе дн ачесте сънт скоалеле попларе, каре сънт а се лѣа дн прѣвѣре ка „мѣдларѣа чел днтѣѣ шї чел маї импортант дн сїстемѣа днвѣдѣтѣрїї пѣвлїче“ кѣм кѣ дрепт ле пѣмеще повл проїект мїнїстерїал пентрѣ organicađia днвѣдѣтѣрїї. Немѣсѣрата днпортїндѣ, каре дн зїоа де асѣзї претѣтїндене се дѣ скоалелор попларе, вїне днтрѣачеаста, кѣ чеа маї таре саѣ чеа маї мїкѣ десѣвѣрѣше а лор се прївеще ка зп масѣаѣ сїгѣр дн жѣдекареа градѣлѣ кълтѣреї а компетентѣлѣ стат шї а мерїтѣлѣ гѣверпѣлѣ сеѣ. Шї дн адеврѣ дакѣ вом арѣка о окїре кѣмпаратїѣ асѣпра деосевїтелор статѣрї стрѣїне, вом афла ачеастѣ теорїсїе дн тотѣа адевератѣ. Кѣчї днкѣт вом гѣсї маї вїне organicađe їnstїтѣцїїле де днвѣдѣтѣрѣ пентрѣ класеле маї де жос але сочїетѣцїї, кѣ аѣта вом ведеа кѣ попорѣа стѣ маї свс пе скара кълтѣрїї, шї кѣ кѣ аѣта маї лѣмїпѣтоаре шї маї їзѣвїтоаре де прогрес есте шї окѣртѣїреа са: Англіа, Оланда, Свїдѣра шї зпеле дн статѣрїле ѣертмаѣе аѣ дн пропорцїе челе маї пѣтероасе шї маї вѣне скоале попларе. Днп потрїѣѣ аколо зпде ачесте сънт маї пѣрѣсїте, аколо афлѣм шї попорѣа чел маї днпоїаѣт, шї гѣверпѣа чел маї некапавїл.

Акѣм есте днтреварѣа кѣм есте organicađe ла пої дн Бѣковїна ачест преа импортант рат ал їнстрѣкцїеї пѣвлїче, адекѣ сїстемѣа скоалелор пѣвлїче пе каре — дн лїпса зпдї мѣдлѣмїтор пресент — разїмѣ тоатѣ сперадѣа пентрѣ зп маї вѣп

вїїтор а ачестеї некѣзтате ѣерї, пентрѣ фортарѣа їнтелекѣтѣалѣ шї моралѣ а попорѣлѣ кїемат асѣзї ла ексерцїдїѣл челор маї їмпортанте дрїтѣрїї полїтїче, ла днтпревѣп пѣртѣшїе а лецїслацїеї шї а: шї пентрѣ о днвѣзлѣтѣцїре фѣндamenteалѣ а трїстелор днтпрецїзѣрїї а чївїлісацїеї поастрѣ; кѣм ам днтревѣндат дн ачеастѣ прївѣре тїмѣл де 33 де апї пачпїчї, вогатѣа фонд ал релїцїеї менїт дн парте пентрѣ цїнерѣа шкоалелор дн Бѣковїна, шї несѣѣршїтеле рѣсѣрсе че спре ачеаста ле аре тареле стат днтпѣрѣтеск? Кїѣт саѣ фѣкѣт пѣлѣ акѣм, шї маї ретѣне чеѣа де лѣкрат зпкѣ? Респѣнсѣа пї се ва да де ла сїне прип зрѣшѣтоареа експосїцїе.

Бѣковїна, каре дн апѣл 1775 аѣ тре-кѣт ѣела Тѣрцїа кѣтрѣ Австрїа, шї каре аре о свѣрафацѣ де 190 мїле кадрате кѣ 400,000 лѣкѣїторї, пѣлѣ ла апѣл маї свс пѣмїт аѣ фост о парте днтрецїтоаре а прїнцїпатѣлѣ Молдовѣї, шї ѣар атѣт прип їсторїа са, кѣт шї прип орїцїїнеа шї лїмѣѣа маїорїтѣцїї преponderante а поплациеї, есте о ѣеарѣ рѣшѣнеаскѣ. Дндатѣ дѣпѣ довѣндїреа са, дн апѣл 1776, прекѣм шї маї тѣрзїѣ де кѣтрѣ днтпѣратѣа Іосѣф дн апѣл 1783, маї апої де кѣтрѣ днтпѣратѣа Леополд дн апѣл 1790, дн прївѣреа деосевїтелор сале релациї, лїмѣѣ, паравѣрї шї обїчеїзрї а лѣкѣїторїлор еї, ѣекларатѣ де провинцїе де сїне стѣѣѣтоаре, шї каре пѣмаї прип комѣна адмїнїстрацїе, — днсъ дѣпѣ спечїалеле сале лецї фѣндamenteале — сѣ леагѣ кѣтрѣ Галїцїа, пре-кѣм шї дн тїмпѣрїле маї повеѣа аѣ фост де асемїне днтѣрїтѣ, — Бѣковїна аѣ прїїмїт де ла днтпѣратѣа Іосѣф II. ла апѣл 1786 Април дн 29, зп план пропрїѣ

de reglăciadie a sistemului muncitoresc, vicesericesc și scolastic. Prin aчеста саа хотърит ла капъл V. къ дп Бзковина партеа vicesericescă (консistoriul) афаръ de дпвдцътэра реліціоасъ, пэ ва аваа пічі о дпріспіре аспра ашезеріі, органисадіі ші прівегіеріі шкоалелор, чі къ ачесте vor атърпа пэмаі de локвріле політіче (§. 1. 7. 14 ші зрмъ) къ келтвеліле пептрэ сколіле дпн Бзковина дп цеперал ші дспре пэтінда фондълві реліціеі се vor траде дпн ачеста; (§. 4) къ се vor ашеза дп ораше ші тэргшоаре школі портале, пріачіпале ші дпнстале, дп тоате локвріле дпсъ unde vor фі парохіі капітале саа філіале, сколі трівіале пептрэ літвелеле пепцеаскъ ші молдовінеаскъ (2. 3. 4. 18); ка дпвдцъторі се vor лза пэмаі оашені кпосквді къ ачесте доаз літві, ші маі алес націоналісті (§. 8.) сколі пропаганде, ші дпдатъ че дппрецізърріле vor ерта ші сколі маі дппалте пептрэ літвелеле латінь ші еллінь, ші во лічевт; фінд къ ачесте — че дпделеаптъ кпосціндъ а дппрецізъррілор дпн партеа лібералвлві дппэрат, дпкъ de пе тімпэл ачела, ші че контразічере дптре ачеле ші дптре сістемл пэзіт пэнь дп тімпэріле есте маі нове — vor ексерціа о інфлвенціе шоарте фолосітоаре аспра дпвечіпацілор Молдовені ші алці стрыні, ші маі дпдеосъвві къ vor пэте адъче ші vor адъ че віпеле, къ тіперішоа молдовінеаскъ ва вені дп Бзковина спре дпвдцътэръ.

Дспъ ачесте саа ші дпченвт къ дптемеіереа шкоалелор, ла каре дпнтъіі саа ші оръндвіт дпвдцъторі кпосквді къ літварапотънеаскъ, ші саа дпвдцат дп атъндоз літвелеле: даръ ісправа дпн непорочіре наа респвнс оічі ростітеі марінімоасеі іntenціі,

пічі невоінделор ачестеіпровінціі. Къчі дп тотъл саа органисат пэмаі дп Черпъдці ші дп Сзчеава къте о шкоалъ пріачіпалъ, порталъ ші трівіалъ молдовінеаскъ, пезрмъ о скоалъ de фете, дп Ръдъдці о скоалъ de пръвъ трівіалъ, ші пэмаі дп 34 алте локврі сколі трівіале, — de ші Бзковина пэтэръ акъм 283 парохіі грекопезвіте, 20 vicesericі філіале de ачесташі реліціе 7 парохіі романо-католіче ші 14 капеланатэрі ші 2 парохіі греко-вніте къ 12 капеланатэръ.) Дп тотъл дар 292 парохіі ші 46 vicesericі філіале, пе лъогъ каре сънт de лват дпкъ дп сеатъ ші комъпеле евангеліче ші ізраеліте че се свіе ла 20,000 de сволете.

Даръ ші ачесте пэціне аша пэміте сколі націонале — фэръ а mentiona ші цепенералеле ліпсэрі пэп акъм а тэзэрор de асеміне сколі ші дп алте провінціі — наа респвнс, дп ачеастъ царъ маі дпдеосеві, дп пічі дптр'о прівіре скопвлві лор. Къчі ші ачесте аа фост преа пэціп саа пічі de към ла царъ фрекентате de Молдовені саа Рэтеві, de ші дп каталогэрі дптр'ен кіп дпшелътор, пэзрвев се аратъ во пэтэръ дпсемпътор de школері, дпн каріі чеа маі таре парте пічі одатъ аа възт вре о шкоалъ. Аша спре пілдъ ла локвріле молдовінеціі, vedem ла Боіан къ 4141 лъквіторі дп фаптъ пэмаі 38 школері, ла Къмпвлзог къ 4727 лок. пэмаі 62 ск.; ла Молодіакъ 2887 пэмаі 37; ла Чіудіп къ 2083 пэмаі 34, ла Къчізрмаре къ 5373 лък. пэмаі 20 школері; кънд дпн потрівъ локалітэціле пепцеціі ші возрещіі дпфъдошоазъ о старе твлт маі прііачіоасъ; пептрэ къ Фізрщентал къ 566 de лъквіторі аре 76 школарі, Карлсберг къ 646 л. 113 ск.; Алдрасфалва къ 1281 л. 111 ск. ші Ішен-

шегіч къ 1750 локвиторі аре 176 шко-
лари.

Мотивъ ачестеі комплете нефрекпа-
търі а школор дн Бъковіна, аре при-
чїні атът ценерале кът шї спедіале.

Шпеле ідеї де стат. *)

Бървадії де стат се дошалъ токма
ка шї медїчїи. Чел маї харпїк медїк дъ
песте сїмтоте внде шїїнда са дл ласъла
дошїалъ, пентрѣ къ ачелеаш сїмтоте
ї се пар лві стрїеїне пе лъпгъ тоатъ лъ-
га са есперїїндъ шї богата лїтературѣ ме-
дїкъ кареа дї стѣ днтр'ажиторїв. Бърва-
тѣла де стат докъ пѣ пѣдїще маї алфелїѣ,
саѣ доар шї маї рѣѣ, пентрѣ къ органи-
сърїеїне спїрїтвале шї матеріале ла попоа
рѣ се деосїбеск днтре сїне маїмѣлт де.
кът констїтвдіа трѣпърїлор оменещї. Па-
толодіа анатомїкъ а статѣлї стѣ мѣлт
дндрѣптѣла челеї медїче. Дѣпъ челе маї
фелїзрїте днчеркърї днтревареа: „каре
есте чеа маї вѣѣѣ фортъ де „гвверпаре
пїчї пѣпъ астѣзї пѣ е деслегатъ. — Че
мѣлт аѣ костат ачестъ десподаре шї пѣ-
пъ акъта, къте пѣ саѣ черкат пентрѣ
скопѣл ачеста. Тоате шїїндеїе фѣсерѣ сї-
лїте а конпрївїї полїтїчеї; тоате їсаѣ жерт-
фїт, пїчї кїар мартїрї пѣ їаѣ лїпсїт, къчї
пентрѣ ачееа кърсе сѣнде мѣлт; къ тоа-
те ачестеа ла че ам ажѣлс?, Ла пїще
шансе несїгѣре, каре афарѣ де кътева
лѣзърї пѣ пот сѣферї прова пїчї днпаїн-
теа мїндїї, пїчї дн фада пегїовїеї, шан-

се, каре пе лъпгъ вїне дшї аѣ местекатъ
шї о дозъ де рѣтате шї внде лїнїшоа-
ра кѣмпенеї пар се мїшкъ дїн мїжлок.
Плато претїнсе, ка фїлософїї сѣ гвверне
статѣл. Дн рестїмп де доѣ мїї де авї саѣ
фѣкѣт тот фелїѣл де прове, дшїї зейї
прїодїї, редїї, профедїї шї локодїиторїї
лвї Хрїстос, ва токма шї дїїтоаре (me-
tresse) шї преодї спїрїтвалї шї alterego
пѣртарѣ кърта статѣлї; пѣпъ кънд авїа
сѣта а 18леа днченѣ а лѣа ідеаа лвї Пла-
то маї днтрадїнс. Днсъ кѣм реемї
къ еа: Орї къ Фрїдерїк фїлософѣл дела
Sanssouci гввернѣ ел къ фїлософїе? Нѣ.
Аша дар чїне сѣ гвверне статѣл: „Прак-
тїчїї,“ зїкѣ шїї, шї їатъ рѣтїна ванавсїанѣ
стѣ деасѣпра. „Нѣ, теолодії;“ шї дода-
тѣ се днгесїеїе дн сѣс тот фелїѣл де по-
пїме шї проклатъ анакронїсѣмѣл че се
зїче „статѣл крїстїан.“ Алдїї їарѣшї зїк:
„лїбералїї сѣ гвверне.“ шї їатъ еї вїп къ
чѣата, „оаменї вѣнї, дар мѣсїкандї рѣї,“
кѣм аѣ зїс Платен.

Дн Стателе констїтвдіонаїе, внде
лїбера мїшкаре а спїрїтелор аре локларг
дестѣл пентрѣ ка шї патїмеле сѣ поатъ
лѣкра, есте маї греѣ а домїї вресте
фанте, декѣт сѣпт скїптрѣл впеї сїпгѣре
їдеї, ал впеї воїндї. Дечї шїїнда де стат
се остенї дестѣл спре а да вѣнїї асемеїеа
стат пїще пѣптерїатрѣгѣтоаре (челтѣрїї,)
каре пе лъпгъ тоате фелїзрїтелеїїтѣресе
сѣ кѣзъшїаскѣ пентрѣ регѣларїтатеа ма-
шїнеї.

Кондїгїїле вѣнїї асемеїеа ідеал ле ве-
дем дн кѣвѣптѣл лвї А. Thiers ростїт дн
ватера Депѣтадїлор ла 4 Окт. 1831. а-
тѣпчї кънд ера пе тапет кавса деѣвїрїеї
Paїгїлор де мошїенїре. Тот атѣлчї ворѣїнд
шї анаїсїнд ел впа дѣпъ алта репѣлїка,

*) Шпеле дїн ачесте вѣкѣдїї маї фѣсесерѣ їчї ко-
ло пѣлїкате, пентрѣ пої днсъ токма акъ-
та трѣвѣе ренедїте.

демократія, аристократія, регатъл саѣ монархія, апои монархія конституционалъ репрезентативъ (prin camera), деспре чеа дин врмъ зиче: Монархія конституционалъ е комплетъ; еа кзориnde дн сине знитатеа регатълѣ, спиритъл аристократіеі, віада ши енерѣія демократіеі. — Дьпъ къте щим деспре Тіерс дела Март. днкоче, се паре къ ел нічі пълъ астълї пв'ши преа скімвѣ ачесте идеі. —

Дн тоате щинделе с'аѣ днтъмплат смінтелї, дн тоте афларъ оатенїі сїстеме фалсе; днсъ пв'маї дн политїкъ саѣ леѣїс, лаѣїе вате аша таре ла окї ліпса армонїеі дотре теорїе ши практикъ. Фїзїчїї хемїчїї ши медїчїї лъвръ прекъм кздетъ; еї пв'ши дндоапъ спиритъл лор къ тоте ачеле сїстеме фалсе пе каре леаѣ афлат пайташиї лор. Ачееа че лавъдъ еї дн фантъ, рефъзъ ши дн теорїе; о смінтеалъ доведїтъ есте о пърере нїмїчїтъ ши дескоперїреа знїї адевър есте о вїрвїндъ, кареа нічі одатъ пв се маї поате перде. Дар дн леѣїслагїе есте къ тотъл алфелїв. Дн щїнда ачееа пентръ чеї маї мълдї пв сънт нічі адевърърї, нічі рътъчїрї, чї еї аѣ пв'маї пърерї ши преждече; еї се мїръ дн теорїе де ачееа че дн фантъ лавъдъ; — ачї domнеѣе сїнгъръл адевър посітїв: кѣмкъ лъврареа врмеавъ преа пар дънъ идее.

— Les injures passent, les idées seules restent. Bentham. Дн тїмпъл десватерїї асвпра леѣїї де рефортъ квооскътъл лорд Brougham пентръ трънїтоареле сале квїнте фъ мѣстрат де кътръ каса днтреагъ а перїлор; дар спре мълдъмїтъ ле дъдѣ вн епїтет, че пв кред съл фїе маї лват дела чїнева. Brougham ле зиче дн фаѣъ ла тодї къ сънт ѳменї де нїмїк (canailles).

„Еѣ перѣ ачееа,“ зиче ѳдатъ лорд Roden, каре кредеа, къ лордъл Brougham пв ш'аѣ доведїт зїча. Дар Brougham дн ре'нторсе: „Нътъръл поате зиче пв, еѣ днсъ зїк аша, ши ачест аша ал меѣ дн воїѣ доведї. — „Фоалеле востръ е зѣл востръ!“ зиче пвмїтъл лорд кътръ епїскопїї карїї шед дн парламент. Алтъдатъ їаръш кътръ дъчеле де Buckingham: Пре леѣеа меа еѣ пв мерг прїо вордеїеле (de к-ве) пе знде мерѣї дъмнеата ши пої пв вем дн ачелаш пъхар.“

Че вї се паре, кѣм ар свпа ачестеа дн орї каре алтъ камеръ Европеалъ токма съсе потрївеаскъ ка обл къ оѣ! Ар пвтеа днрїдї асемеѣеа комплїменте ши алѣїї? фоарте аневоїе. — Ши тотъш пре леѣеа меа, квїнтеле лѣї Brougham свпъ фоарте класїче ла тодї ачїа карїї аѣ чїтїт фїліпїчеле лѣї Чїчеро, квѣвптъл ачествїа асвпра лѣ Пїсо, Антоїѣ ши алтеле ка ачестеа але върваѣїлор класїчї дн ве кїме, еї пв се вор мїра де асемеѣеа еспре сївнї грѳсе, дндатъ че еле вор фї адевърате, пентръ къ дакъ сънт мїочвнї ши калъмпнїї, атъчї мерїтъ кѣ атът маї аспрѣ а фї педепсїте.

Di n Arad.

Фъшчїоареле днтпъртъшїрїлор а 2-а ши а 3-а месїкопале де кътева съптъмънї зак дн Arad; де знде, пентръ търъврърїле че се пвсвъръ аколо, пв се пвтеръ дноръѣїа прїо Бънат, Ъогарїа, ши Ардеал. Дечї Domнїї кълегъторїї ачїа, карїї пентръ челе маї де мълт ешїте кърдї фъкъръ самъ, сѣ аїбъ ввпътате анъме аї

директа дѣлъ емо пре трекъторіи prin
 Arad din пърциле саме спре рѣдикареа ши
 депъртареа лор. Рещандионари лор келе-
 гъторі, пълъ че нѣ вор дѣпъка челе
 трекъте, нѣ ли съ ва дѣкреде ници тѣ-
 кар о фъшчиоарѣ. Аша ши domni авона-
 ции чеи че се din de цѣрѣл Арадъли дѣ
 тоатъ оара ле пот рѣдика дела А. Гавра,
 ка дела келегъторѣл лор, дар нѣмаи а-
 шеа, де вор тримите кѣ о кале ши вані
 пентрѣ доао фъшчиоаре кѣте 1 ф. 20 кр.
 арц. адекъ 40 кр, пентрѣ зна, кѣ тимѣ-
 риле ачесте критиче де авѣта, ши дѣтѣм-
 плѣрилѣ неплѣкѣте челе трекъте пре едѣ-
 торѣл ачеста нѣл іартъ а пѣши админѣтре-
 леа. Апоі чел че вреа съ плѣтеаскъ о-
 менешѣ, нѣ се ва тѣниѣ пентрѣ ачѣастъ
 рѣпосаре де кредит, чи дѣкъ се ва дѣ-
 вѣкѣра де дѣтродѣчереа ordinea; чел то-
 роз, свѣресе, ши месене дѣ цѣрѣа ли
 Dѣтнезеѣ съ оim нѣмаи поі де поі. Ба-
 ниі антидѣпади се сокот пентрѣ фъшчиоа-
 релѣ din зртѣ Шинкаюклаиніане ши Ле-
 сикопале. Фъшчиоарелѣ кѣтрѣ пѣрциле
 челе маі депѣртате кам де тѣлѣшор сѣнт
 тримѣсе; чи нѣмаи ла Бѣкѣрѣци нѣ, din
 кава неѣиндиі де фацѣ а Дѣлѣ Лавреанѣ
 келегъторѣлѣ де аколо, кареле орі знде
 де praesenti се аѣлѣ, есте рѣгат съ айѣ
 вѣпѣтате пентрѣ ачѣі domni а дѣспѣдека
 лѣкѣл ачѣста. Знде саѣ дѣтѣмплат чева
 скѣмбаре дѣтре прѣвѣтѣранди, franco
 съ ми се арете. Фъшчиоарелѣ лѣсикопале
 неѣвѣдѣте din 1а дѣпѣртѣшире пѣдѣтѣр-
 зиат се тѣсе рѣтримѣтѣ; нѣмаи челе din
 Іашѣ, Бѣкѣрѣци ши Чѣрѣвѣдѣ маі пот
 кѣтва рѣтѣнеа.

Тоді Дниі редакторі сѣнт рѣгади пѣ-
 трѣиле ачѣстеа але пѣвѣлика дѣ повелеле
 саме. Дат дѣ Арад дѣ 30 Октомѣриѣ 1848.
 prin Александрѣ Гавра.

ФАБЪЛЪ,

Пажора ши Делѣинѣл.
 Din о вѣстѣтѣ повѣлѣ видѣ,
 Че'н Адриатик дѣи авѣа фор,
 Се рѣследѣсь одѣноіоарѣ
 Делѣинѣл аѣер кѣтрѣ Босфор.
 Кѣ рѣпѣжѣне дѣаичѣ трекъсе,
 Ши'н Понтѣл-Бѣксѣн саѣ ашѣзат;
 Prin Істрѣ фалѣк спре порд депарѣ
 Пѣла Бѣгѣ токѣмаѣ аѣ кѣпѣжрат.

Орѣ че аѣѣвѣи дѣ ста'н протѣвѣ
 Кѣ дѣндѣи конѣчѣ іаѣ тот гонѣт,
 дѣкѣт пре марѣ-фалѣвѣи ши рѣзрѣ,
 Ерозл пострѣ, тѣлѣт аѣ domnit.

Еатѣ к'одатѣ фалѣконѣл варѣвар
 Пе ачеле локѣрѣ саѣ арѣтат,
 Ши кѣ Делѣинѣи касѣсе'тѣвѣне
 Маі не тодѣи нѣи іаѣ вѣтезат

Дѣ алор леѣе; дар че не пасѣ
 Кѣ се'нрѣдѣрѣ еі дѣтре еі?
 Съ шѣм аѣѣта кѣм кѣ стрѣи нѣи
 Ши'нтрѣ аниѣмале сѣнт фѣарѣте рѣи.

Пажѣра аста аша кѣ'нчетѣл
 Din Понтѣл-Бѣксѣн аѣ тот гонѣт
 Пе'ал еі кѣтѣтрѣ; нѣмаѣ дѣ Істрѣ
 Ка съ дѣоате л'аѣ тѣрѣинѣт.

Еарѣ дѣ зртѣ кѣ фаза лѣвѣи
 Фалѣконѣл варѣвар кѣнд саѣчетат
 Дѣкѣлѣкѣнд рѣзрѣ фѣр де дрепѣтате
 Не Делѣинѣи фѣарѣте іаѣ стрѣмѣгорат;

Маі апоі дѣлѣсѣ, кѣнд кѣ л'еі рѣдѣ
 Ши кѣи іѣвѣеде дѣкредѣинѣа,
 Кѣнд кѣ тотеле ка съ стѣрѣнеаскъ
 Новѣла видѣ аѣерѣинѣа;

Се дѣсѣнтарѣ Делѣинѣи тѣндри
 Din сомѣлѣ торѣдиі, знде зѣчѣа,
 Ла тодѣи вѣчинѣи ка сѣи аѣѣте
 Кѣ стѣрѣинѣдѣ акѣм чѣреа.

Ши дѣ зпѣре манѣниі неѣи
 Не зѣнѣл Нѣнтѣн да'каѣ рѣгат
 Арѣнѣ цѣганѣчѣи а а'стеі насѣрѣ
 Дѣ о клѣпѣре лѣаѣ фѣлѣцѣрат;

Пѣн дѣ пѣстѣзрѣ кѣ'а'са Трѣидѣнѣтѣ
 Пажора гравѣнѣк аѣ дѣтѣрѣт,
 Дѣторѣкѣнд еарѣши повѣлѣи видѣ
 Апеле кѣте ісаѣ рѣнит. . .

„La maі тѣлѣдѣ ар аѣѣта
 Не Делѣинѣи а іѣмѣта.“

Іашѣ, 15 Марѣиѣ 1844.

REDACTOR GEORGIE BARICZ. EDITOR JOAN GÖTT.